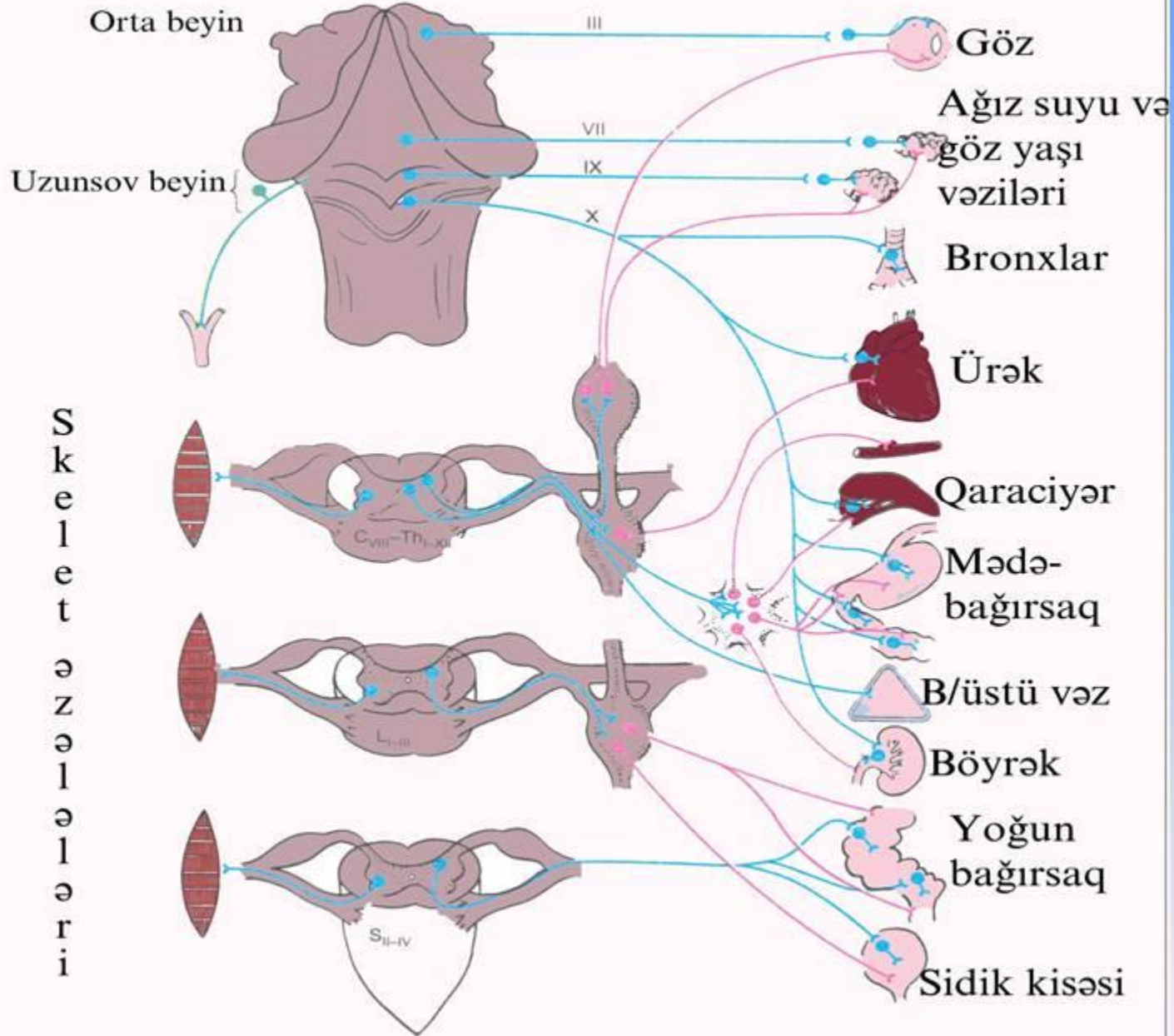

Efferent innervasiyaya təsir göstərən
dərman maddələri mövzusunda I
mühazirə: efferent sinir sistemi haqqında
anlayış. Xolinergik sistemə təsir göstərən
dərman maddələrinin farmakologiyası

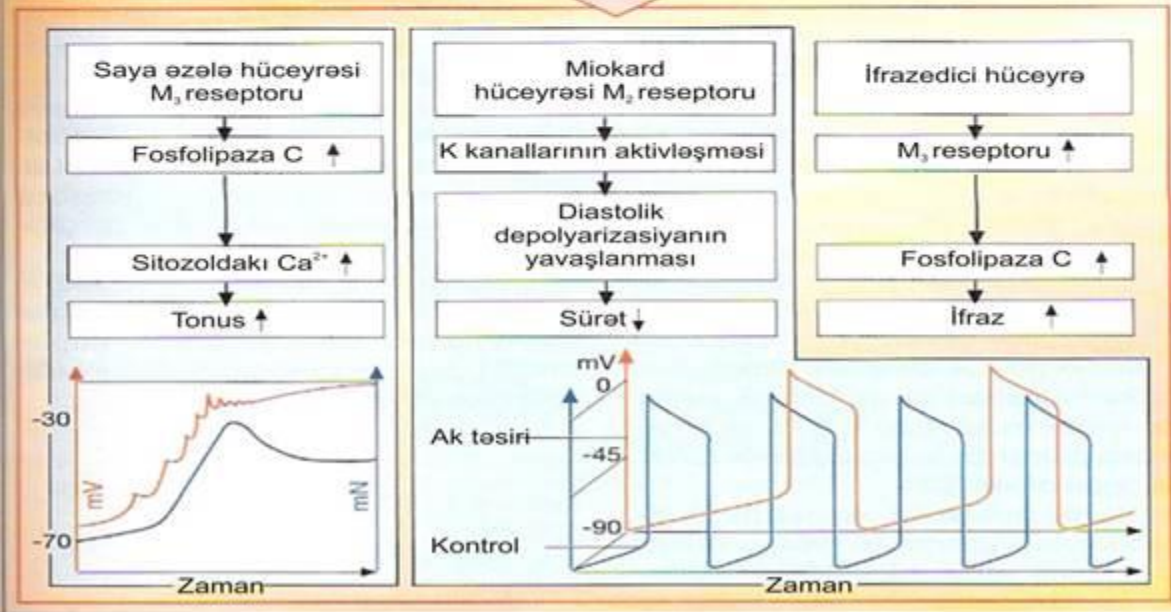
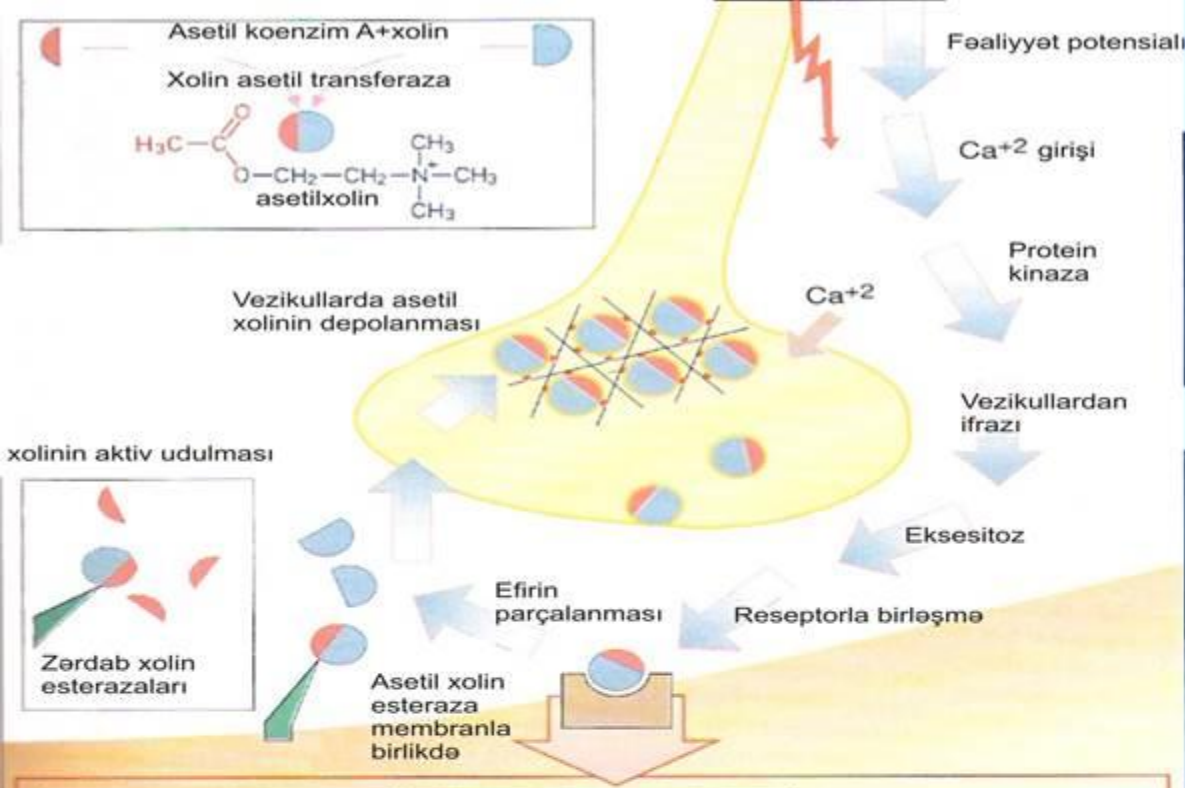
Xolinergik və adrenergik innervasiya

Xolinoreseptorların lokalizasiyası

M₁	M₂	M₃	N-neyronal	N-əzələ
Baş beyində Mədə- bağırsaq sistemində və s.	Ürəkdə Presinap- tik membran- da	Saya əzələlərdə Ekzakrin vəzilərdə Damar divarların da	Hipofizin arxa payında Qanqlionlarda Yuxu cibində Böyrəküstü vəzin beyin maddəsində	Skilet əzələlərin də

Asetilxolinin sintezi, ifrazı və törətdiyi effektlər

1. M- və N-xolinoreseptorlara təsir göstərən maddələr.

a) M- və N-xolinomimetiklər

Asetilxolin, Karbaxolin

b) M- və N-xolinoblokatorlar

b1 Mərkəzi təsirli M- və N-xolinoblokatorlar

Siklodol, Norakin, Biperiden, Amizil

b2 Mərkəzi və periferik təsirli M- və N-xolinoblokatorlar

*Spazmolitin, Tropasin, Etpenal, Didepil,
Aprofen, Arpenal,*

2. M- xolinoreseptorlara təsir göstərən maddələr.

a) M- xolinomimetiklər

Pilokarpin hidroxlorid, Aseklidin

b) M-xolinoblokatorlar

Atropin sulfat, Platifillin hidrotartrat,

Skopolamin hidrobromid, Metasin

b1) M1-xolinoreseptorları blokada edən maddələr

Pirenzepin, Telenzepin

3. N-xolinoreseptorlara təsir göstərən maddələr.

a) N-xolinomimetiklər

Nikotin, Sitizin, Lobelin hidroxlorid

b) N-xolinoblokatorlar

b1) Qanqlioblokatorlar

Benzoheksonium, Pentamin, Hiqronium, Pirilen, İmexin, Dimekolin, Kvateron, Paxikarpin hidroyodid, Temexin

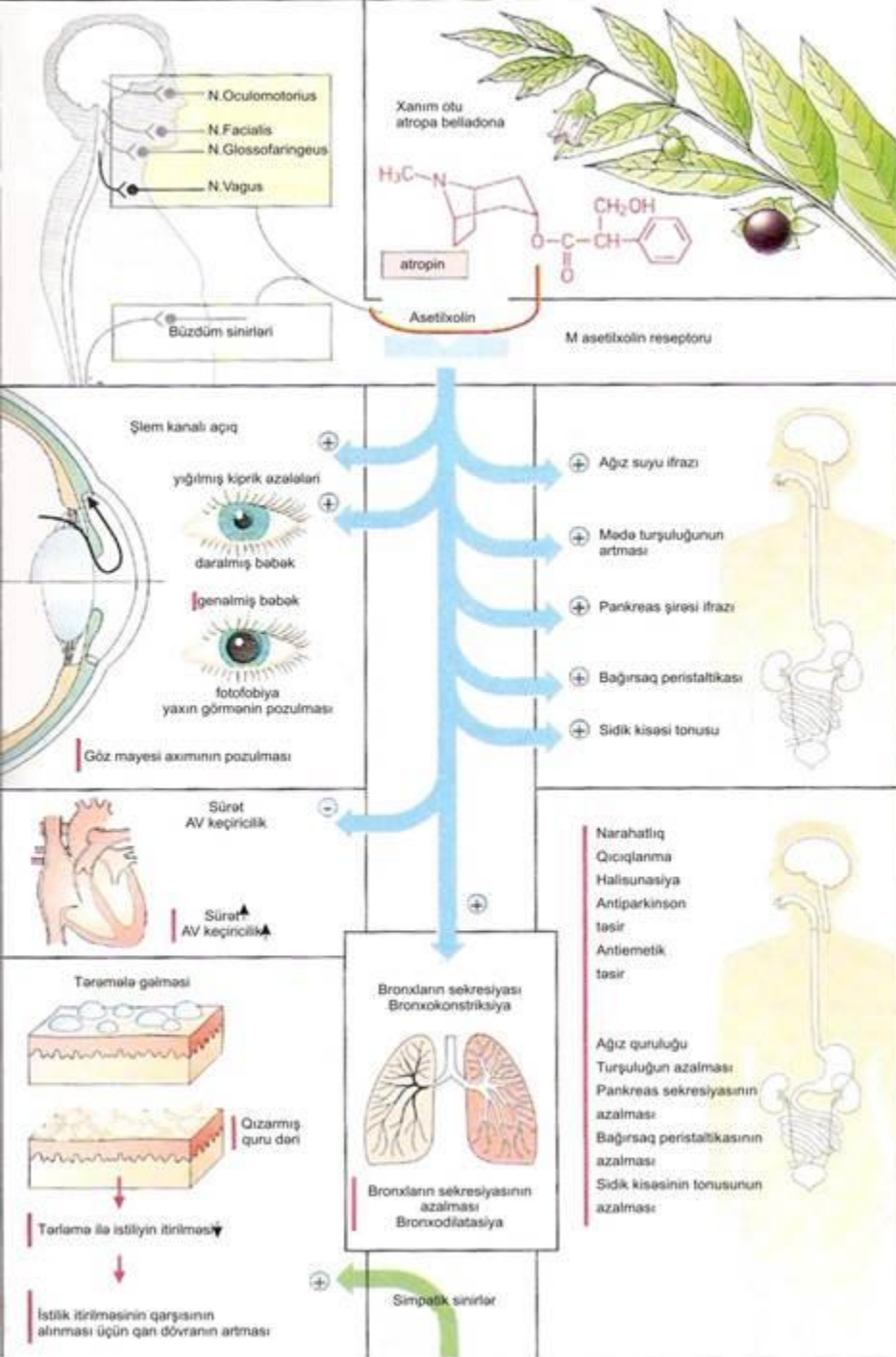
b2) Kurareyəbənzər maddələr

Tubokurarin xlorid, Pankuronium bromid, Pipekuronium bromid, Suksinilxolin (Ditilin), Diplasin, Dioksonium, Melliktin, Kvalidil, Vekuronium bromid, Atrakurium

4. Antixolinesteraz maddələr.

*Fizostiqmin salisilat, Neostiqmin salisilat,
Pridostiqmin bromid, Distiqmin bromid,
Qalantamin hidrobromid, Prozerin,
Oksazil (Ambenonium xlorid),
Edrofonyum, Xinotilin, Armin*

Parasimpatic sistemin oyanması və tormozlanmasından törənən effektlər

Antixolinesteraz maddələr iki əsas qrupa bölünür:

1. Dönən təsirli antixolinesteraz maddələr.

Fizostiqmin salisilat (Ezerin), Neostiqmin salisilat, Pridostiqmin bromid, Distiqmin bromid, Qalantamin hidrobromid, Prozerin, Oksazil (Ambenonium xlorid), Edrofonyum, Xinotilin

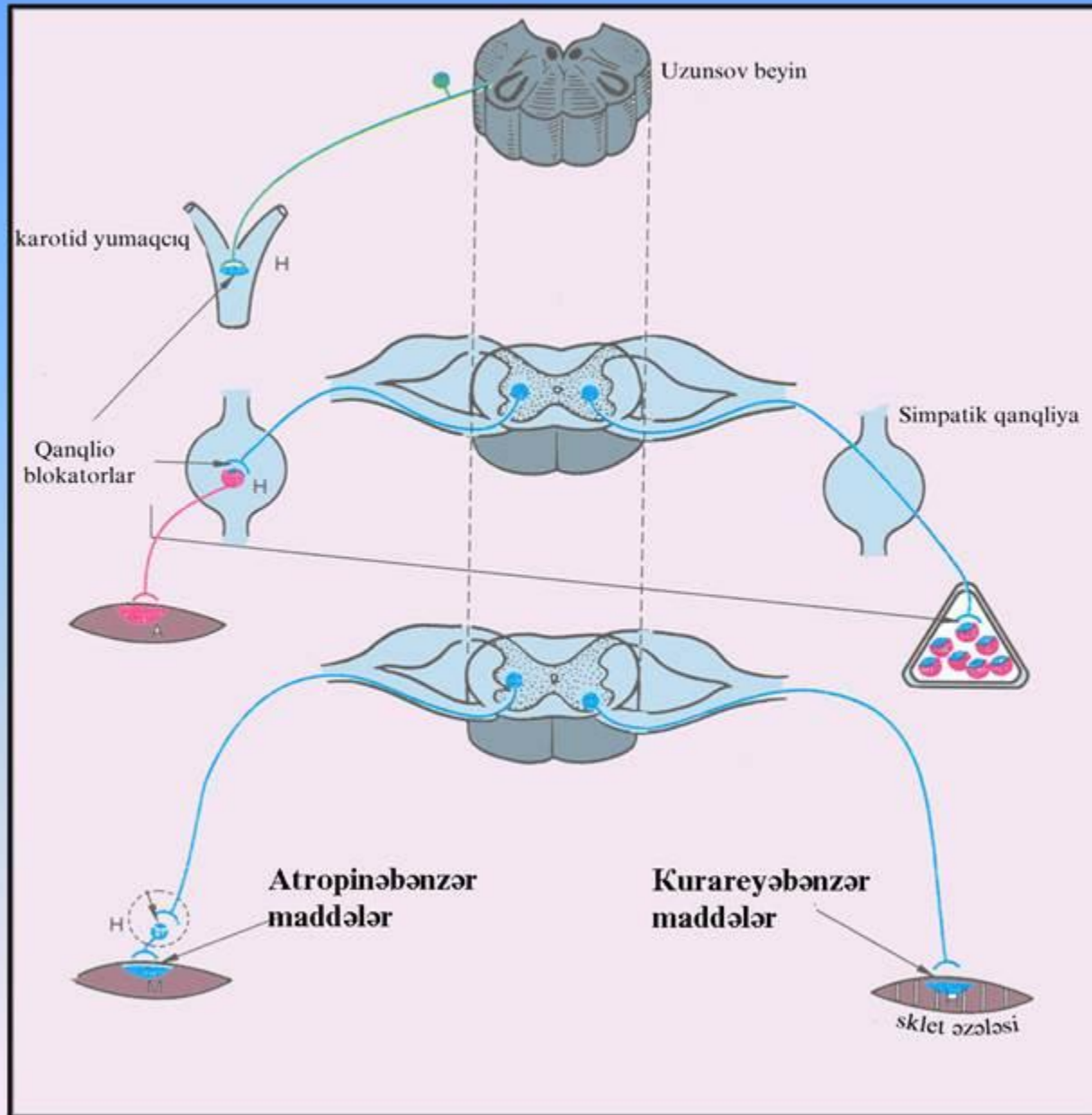
2. Dönməyən təsirli antixolinesteraz maddələr.

Armin

Kurareyəbənzər maddələr (miorelaksantlar)

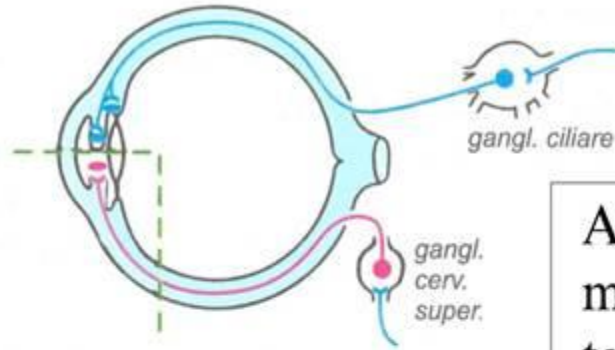
- 1) Antidepolyarizasiyaedici kurareyəbənzər maddələr.
Tubokurarin xlorid, Diplasin, Arduan (pipekuronium bromid), Pavulon (pankuronium bromid), Norkuron (vekuronium bromid), Kvalidil, Atrakurium
- 2) Depolyarizasiyaedici kurareyəbənzər maddələr
Suksinilxolin
- 3) Qarışıq təsirli kurareyəbənzər maddələr
Dioksonium

Xolinoblokatorların təsir lokalizasiyası

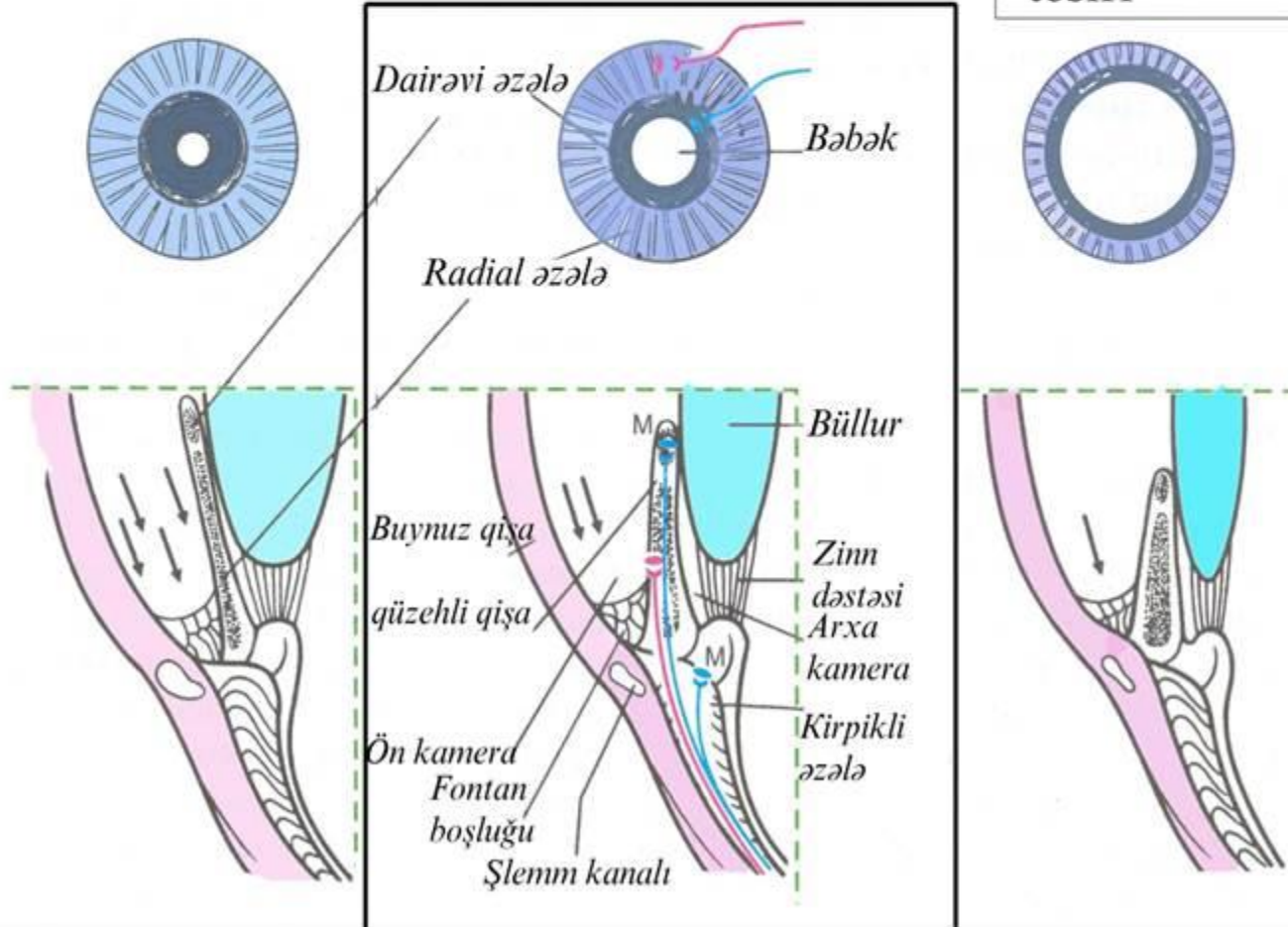

Xolinergik innervasiyaya təsir edən dərman maddələrinin gözə təsirləri

M xolinomimetiklərin
və antixolinesteraz
maddələrin gözə təsiri

Atropinəbənzər
maddələrin gözə
təsiri

Antixolinesteraz maddələrin təsir mexanizmi

